Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزى

ҲИЖРИЙ:
ҚАМАРИЙ, 1413 ЙИЛ,
МУҲАРРАМ, 3-КУН.
ШАМСИЙ,
1371 ЙИЛ,
САРАТОН, 13-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган | 1992 ЙИЛ 4 ИЮЛЬ, ШАНБА, 128—СОН • 379 • | НАРХИ СОТУВДА 1 СЎМ 50 ТИЙИН.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўнинчи сессияси

Сессия икки кун давом этди. Унда 40 та масала муҳокама қилинди

● ЭНДИ: ДАВЛАТИМИЗ ҒУРУРИ, ШАЪНИ, ГЕРБИМИЗ БОР

● МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ФУҚАРОСИ ЭРКИН, ПАСПОРТИ АЛОҲИДА

● ОЗОД ЮРТГА ОЗОД ҚЎШИН ЯРАШАР

● АСКАР ҚАСАМЁДИ — ВАТАН ИМДОДИ

● ЎЗБЕКНИНГ ҲАМ БИР СЎЗЛИ ЎЗ ЭЛЧИЛАРИ БЎЛАДИ

Сессия мажлислар залида.

Е. БОТИРОВ олган суратлар.

Ислом КАРИМОВ:

МАМЛАКАТДАГИ ОСОЙИШТАЛИК— АСОСИЙ БОЙЛИГИМИЗ

Биринчи кун. Бу галги сессия бизни бироз соғинтириб қўйди. Унинг қачон бўлиб ўтишига қизиқмаган фуқаро бўлмаса керак.

Бу бежиз эмас, албатта. Мамлакатимиз тақдирини ҳал қиладиган қарорлар сессияда қабул қилинади. Кўламли масалалар ечимини топишда анжуманнинг амри вожиб. Навбат кутиб турган муаммоларнинг эса кети кўринмайди.

Шунданми, йиғилиш қатнашчилари Олий Кенгаш сессиясига барвақт етиб келдилар. Журналистлар ишга тушиб кетишган, залга кираверишда депутатлар билан суҳбатлар уюштиришар, китоб ва рўзномалар савдоси қизигандан қизиб борар, ноибларга тегишли айрим ҳужжатлар эса пишша-пиша тарқатиларди.

Кун тартиби ортиқча баҳс-мунозараларсиз қабул қилинди. Муҳокама этиладиган масалалар ниҳоятда ранг-баранг. Маълумки, олдинги сессияларда халқ ноиблари бозор муносабатларига аста-секин ўтишни келишиб олган эдилар. Аммо Ҳамдўстлик мамлакатларидаги нарх-навонинг ҳар хиллиги бизга таъсирини кўрсатмай қолмади. Бу таъсир давлатга қимматга тушмоқда. Қолаверса, озиқ-овқат маҳсулотларини арзонлаштириб сотиш учун бюджетдан катта маблағ сарфланаётир. Аҳвол шу тарзда узоқ давом этиши мумкинми? Нарх-навони тартибга келтириш, қилинаётган сарф-харажатни инобатга олиб иш тутиш лозим. Кўриб чиқиладиган бир қатор қонун лойиҳалари бозор муносабатларининг узил-кесил қарор топиши, фуқароларни унинг жабри-жафосидан бўҳронларидан муҳофаза этишга хизмат қилади.

Республика Президенти ўз маърузасида ана шу масалалар устида алоҳида тўхталиб ўтди. Бемалол айтса бўлади: Ўзбекистондаги ҳозирги ижтимоий-сиёсий, иқтисодий вазият бошқа республикаларга нисбатан яхши. Тартиб ва интизом сақланиб турганлиги, меҳнатга бўлган сидқидил муносабат жуда кўп масалаларни ечишда бизга кўмак бермоқда. Мамлакатимиздаги осойишталик — бизнинг бугунги энг катта бойлигимиз, деди Ислом Каримов.

Нарх-навонинг кўтарилиб кетганини ҳеч кимдан яширишга ҳаракат қилинаётгани йўқ. Ҳозир энг муҳим гап меҳнаткашларни ана шу қийинчиликлардан муҳофаза қилишда. Хорижий мамлакатлар билан муносабатларни яхшилаш, нуфузли халқаро ташкилотларга аъзо бўлиш республикамиз равнақи учун зарурми, йўқми? Ҳамдўстликдаги мамлакатлар билан ўзаро фойдали ҳамкорликни тиклаш бизга фақат фойда беради. Хориждаги ишбилармонларни ўлкамизга жалб этишдан манфаат кўришимиз аниқ. Хўш, Грузиядаги сиёсий вазият, Озарбайжон, Тожикистон, Молдовадаги кескинликлардан тегишли хулоса чиқаришимиз керакми? Албатта, ҳар кимнинг ўз қараши, мулоҳазаси бор. Буни тан олиш керак. Аммо сессия залида айтилаётган фикрлар республика, унинг халқи осойишталиги, хотиржамлиги, турмушини яхшилаш йўлидаги фикрлар эканлигига шак келтириш қийин.

Кун тартибидаги масалалар гултожи — Республика янги Конституцияси лойиҳаси масаласига кўчилди. Бу ҳақда ана шу Асосий қонун лойиҳасини тайёрлаш комиссиясининг ишчи гуруҳи етакчиси Шавкат Ўразаев маъруза қилди. Масала моҳият эътибори билан қанчалик долзарб ва муҳим эканлигига ташвиқ керак эмас, албатта. Айни пайтда келажак дастури — аъмолимиз, ҳаракатимиз қўлланмаси бўлиб қоладиган асосий қонуннинг ҳар банди, каломи катта эътибор талаб қилади. «Мустақил Ўзбекистонимизнинг қиёфасини белгилаб берадиган бу асосий ҳужжатни тайёрлашда нималарга эътибор қилинди? Бош ҳужжатнинг ўзига хос жиҳатлари қандай акс этади-ю, уни тайёрлашда қандай тажриба ва намуналардан фойдаланилмоқда? Келажагимиз, истиқболимиз асосини, ойдин, нурафшон йўлимизни белгилаб берадиган бу бош қонун устидаги ишларни қиёмига етказиш учун ишчи гуруҳи раиси икки ой муддат сўради.

Депутатлар орасида давлат гербининг мажлислар зали тўрига қўйилган иккита лойиҳаси ҳақидаги баҳс сессия бошланмай қизиб кетган эди. Комиссия номидан Пиримқул Қодиров Ўзбекистоннинг янги тамғаси ҳақида гапириб, унинг кўрки-салобатини таъминлаб турган афсонавий Хумо қушининг асл ватани Амударё қирғоқлари эканлиги, унинг қанотларига республикамизда етиштириладиган ноз-неъматлар пайваста қилинганлиги, икки қанот юқорисидаги саккиз қиррали безак устига жойлашган Ой ва юлдуз ҳақида яна бир бор батафсил тўхталди.

С. МУҲИДДИНОВ,
А. БОЙҚЎЗИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВНИНГ АХБОРОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг республика ҳукумати ўтказаётган ички ва ташқи сиёсатнинг асосий йўналишлари, иқтисодий ва ижтимоий аҳвол, мавжуд объектив қийинчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ахборотини тинглаб, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар маҳкамаси ўтказиб келаётган ижтимоий-сиёсий барқарорликни ҳар тарафлама мустаҳкамлашга, кўпмиллатли республика барча аҳолисининг тенг ҳуқуқлилиги ва хавфсизликни таъминлашга қаратилган ишлар асосан маъқуллансин.

Ўзбекистон Республикаси Президентига Ўзбекистоннинг чинакам мустақиллигига эришиш, унинг халқаро обрў-эътиборини янада ошириш юзасидан белгиланган чора-тадбирларни бундан буён ҳам изчиллик билан амалга ошириб бораверишi таклиф этилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси тақдим этган давлат тасарруфидан чиқарилиши, хусусийлаштирилиши, сотиб олиниши ва ижарага топширилиши мумкин бўлмаган корхоналар ва мол-мулк турлари ҳамда гуруҳларининг рўйхати, шунингдек, Ўзбекистон ҳукуматининг қарорига биноан давлат тасарруфидан чиқарилиши ва хусусийлаштирилиши мумкин бўлган объектлар ва корхоналар рўйхати тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси ҳукумати:

— Ўзбекистон Республикаси қонунлари ижросини янада тўлароқ таъминлаш юзасидан норматив ҳужжатлар ишлаб чиқиш ва қабул қилишни жадаллаштирсин. Республика иқтисодиётининг бозор муносабатларига кириши билан боғлиқ масалаларга, шунингдек, янгича шароитда аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш сиёсатини сабот билан амалга ошириш зарурлигига алоҳида эътибор берсин;

— 1992 — 1993 йилларга мўлжалланган давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш давлат дастури қабул қилингунга қадар «Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонун амалга киритилгандан кейин тузилган мулкчилик шаклини ҳамда давлат мол-мулкининг эгаларини ўзгартириш ҳақидаги шартномалар (Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг қарори билан қайд этилган ҳоллар бундан мустаснодир) ҳақиқий эмас, деб топилсин;

— Ўзбекистон Республикасини қўшилмаслик ҳаракатига аъзоликка қабул қилиш илтимоси билан мурожаат этсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 2 июль.

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ЎНИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўнинчи сессияси 3 июль куни Тошкентда ўз ишини давом эттирди. Мажлисни Олий Кенгаш Раиси Ш. М. Йўлдошев бошқарди.

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатия ваколатхоналари бошлиқларини тайинлаш ва чақириб олиш ҳақидаги ҳамда республика дипломатия ходимлари учун даражалар ва мартабалар белгилаш ҳақидаги қонунларнинг лойиҳалари хусусида Халқаро ишлар комитетининг раиси П. Ҳабибуллаев маъруза қилди.

Олий Кенгаш мазкур қонунларни қабул қилди.

Депутатлар Республика Прокуратураси тўғрисидаги қонун лойиҳасини кўриб чиқдилар, шу масала юзасидан республика прокурори Б. М. Мустафоев маъруза қилди.

Музокараларда халқ депутатлари Х. Шукуров, П. И. Саидазимов, С. Бобомуродов, Б. Тўйчибоев, С. Чегероев, Т. Б. Режапов сўзга чиқдилар.

Олий Кенгаш қонунни дастлабки тарзда қабул қилди ва уни пухта ишлаб чиқиш учун комитетлар ва комиссияларга юборди.

Олий Кенгаш мудофаа, армияда хизмат қилиш муқобил (меҳнат) хизмати масалаларига доир бир қанча қонунларни, шунингдек ҳарбий қасамёд матнини қабул қилди. Ҳарбий хизматчиларнинг мақоми, уларни ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимоялаш тўғрисидаги қонун дастлабки тарзда қабул қилинди.

Транспорт, йўл хўжалиги, алоқа ва информатика комитетининг раиси Ғ. З. Заҳритдинов автомобиль йўллари тўғрисидаги қонун лойиҳаси хусусида маъруза қилди.

Қонун қабул этилди.

Деҳқон хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳам қабул қилинди, бу хусусда Деҳқончилик-саноат мажмуи ва сув хўжалиги комитетининг раиси Ш. Мирзаев маъруза қилди.

Экология ва табиат ресурсларидан оқилона фойдаланиш комитетининг раиси А. Т. Жалилов табиатни муҳофаза қилиш ҳақидаги қонун лойиҳаси юзасидан маъруза қилди.

Қонун дастлабки тарзда қабул қилинди.

Депутатлар Соғлиқни сақлаш, хотин-қизлар ишлари, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш комитети раисининг ўринбосари Ф. З. Фузайлов маърузаси юзасидан давлат санитария назорати тўғрисидаги қонунни кўриб чиқдилар ва қабул қилдилар.

Олий Кенгаш ёш авлодни соғломлаштириш муаммоларини ҳар томонлама ҳал этиш учун республика комиссиясини тузди.

Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари комитетининг раиси Э. Х. Халилов маърузаси юзасидан республика жиноят-судлов кодексига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қонун қабул қилинди.

Олий Кенгаш гувоҳлар, жабрланувчилар, экспертлар, мутахассислар, тилмочлар ва холис шоҳидларга уларнинг харажатларини тўлаш тартиби ва миқдори тўғрисидаги қонунни қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, Олий Кенгаш Раёсатининг қарорлари тасдиқланди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисидаги қонунга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритдилар.

Олий суд, айрим вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари таркибига ҳам ўзгартишлар киритилди.

Олий Кенгаш Халқаро фуқаро авиацияси тўғрисидаги конвенцияни тасдиқлади, республика Олий суди таркибида ҳарбий ҳайъатни тузди.

Сессияда «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қоракўлчи» фахрий унвони таъсис этилди.

Ўзбекистон Республикасида байрам кунлари тўғрисида қонун қабул қилинди.

Сессияда Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов нутқ сўзлади.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўнинчи сессияси ўз ишини тугаллади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг «Мудофа тўғрисида»ги қонунига мувофиқ ва 1992 йил 1 июлдан Туркистон ҳарбий округи бошқармаси тарқатиб юборилиб, унинг фаолияти тўхтатилганлиги муносабати билан:

1. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигига айлантирилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси бир ой муддатда мазкур масала юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Р. Ў. АҲМЕДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МУДОФАА ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Рустам Ўрмонович Аҳмедов Ўзбекистон Республикасининг мудофаа вазири этиб тайинлансин ва у Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазири вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил. 3 июль.

ҚУТЛОВ

Кеча Анвар Жўрабоев «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири этиб тайинланди. Табриклаймиз!

ЖАМОА ВА ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

ЎЗБЕКИСТОН — КОРЕЯ

АСАКАДА АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ БЎЛАДИ

Кўпчиликка маълумки, Андижон вилоятининг Асака шаҳрида 1990 йилнинг январида «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг биринчи навбати ишга туширилган эди. У 40 минг квадрат метр майдонни эгаллаб, йилига 15 мингта трактор прицепи ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

Ҳозир яна 40 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони бўладиган шу корхонанинг иккинчи навбати қурилиши ниҳоясига етмоқда. Бироқ собиқ СССР тарқалиб, иқтисодий алоқалар узилиши натижасида қурилишда ишлар сусайди, прицеплар ишлаб чиқариш эса кескин камайди.

Асака прицеплар заводида ишлаб чиқариш имкониятлари катта, ички темир йўл шохобчаси бор, аэропортга яқин. Уй-жой, маиший ва маданий объектлар ва зарур коммуникация иншоотлари мавжуд, ишчи кучи етарли.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 3 июль куни Андижонда бўлди. Президентимизнинг таклифига биноан Корея Республикасининг жаҳонга машҳур «Деу» корпорациясининг президенти Ким У Жун бошлиқ бир гуруҳ вакиллар ҳам Асака прицеплар заводи иши билан танишиш учун бу ерга келдилар.

Меҳмонлар заводнинг қуриб битказилган ва қурилиши тугалланаётган цех ва участкаларида бўлдилар. Завод раҳбарларидан, республика «Автосельхозмаш» концерни раиси А. Юсуповдан ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

«Деу» корпорацияси президенти Ким У Жун ЎзА мухбири билан суҳбатда шундай деди:

— Биз жаноб Ислом Каримовнинг таклифига мувофиқ завод ишлаб чиқариш қувватлари ва имкониятлари билан яқиндан танишиш учун бу ерга келдик. Корпорациямизнинг алоҳида мутахассислар гуруҳи энди бу масалани чуқур ўрганади. Шундан кейин қўшма корхона ташкил этиш ва йилига 60 мингта енгил автомашина, 80 мингта микроавтобус, 40 мингта кичик ҳажмдаги юк ташувчи автомашиналар ишлаб чиқариш юзасидан қарор қабул қиламиз.

Дастлабки маҳсулотимизни келаси йил охиригача чиқарамиз, деган умиддаман.

Меҳмонларга сафар вақтида Андижон вилояти ҳокими Қ. Х. Холмирзаев ҳамроҳ бўлди.

М. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.
Андижон вилояти,
Асака шаҳри.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўнинчи сессияси

Ўзбекистон Парламентининг ўнинчи сессияси кун тартибидаги масалалар жамоатчилик томонидан катта қизиқиш билан кузатилаётгани, бу борада турли фикрлар билдирилаётгани тайин. Бироқ ана шу масалалар юзасидан депутатларимизнинг ўзлари нима дейдилар!

БУ—ҒУРУР, БУ—ШАЪН

Аҳмаджон ТОШМАТОВ,
Чуст район, Фрунзе номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи:

— Герб давлатимизнинг шунчаки тамғаси — рамзигина эмас, у ғуруримиз, шаън-шавкатимиз. У бир қарашдаёқ одамни ўзига тортиши билан бирга халқимиз, эл-юртимиз орзу-умидлари, мурод-мақсадларини ҳам ифода этиши лозим. Шунинг учун уни қабул қилиш билангина иш битмайди. Энди ўша гербимизга лойиқ бўлишимиз, уни ҳар жиҳатдан ҳимоя қилиш — муносиб бўлиш ҳақида қайғуришимиз лозим. Мени кўпроқ масаланинг шу томони қаттиқ ўйлантиради.

ФУҚАРОПАРВАРЛИК

Иброҳим ЮСУПОВ,
Қорақалпоғистон халқ шоири:

— Конституциямиз лойиҳасига Қорақалпоғистонда ҳам айрича эътибор билан қараяпти. Бу табиий, албатта. Чунки биз бирданига иккита давлат фуқароси бўламиз. «Эпини топган қўзи икки совлиқни эмади» деган мақол бор. Албатта, бу гапим ҳазил, бироқ жиддий олиб қараганда бунинг фойдаси ҳам кўп. Бевосита қонун лойиҳасига келсак, Конституциямиз кўпроқ демократияга асосланишини истайман. Унда демократия қанчалик кучли бўлса, шунчалик узоқ яшайди. Ҳуқуқий давлат қурамиз, деяпмиз. Буни эса айнан мана шу ҳужжат таъминлаб беради. Фуқароларининг шахсий ҳуқуқини устивор билган мамлакатдагина ҳуқуқий давлат барпо этиш мумкин бўлади. Демак, Ўзбекистон Республикасини ҳақиқий ҳуқуқий мамлакат қилиш учун аввало Асосий қонун — Конституцияни фуқаропарвар этиб қабул қилиш керак.

Суҳбатдош: А. БОЙҚЎЗИЕВ.

Ҳарбий хизматнинг янги тури

Жамшид ЖУМАЕВИЧ ШОҲМАРДОНОВ,
генерал-майор, Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг раиси:

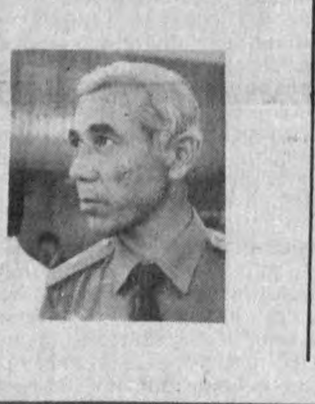

— Сессия кун тартибига ҳарбий йўналишдаги қатор масалаларнинг киритилиши бежиз эмас, чунки биз ўзига хос улкан воқеа — армиямизни тузиш арафасида турибмиз. Ўзим бевосита масалаларни тайёрлаш, қонунларни ишлаб чиқишда қатнашдим. Жумладан, «Муқобил (меҳнат) хизмат тўғрисида»ги қонун лойиҳаси кўпчиликни бепарво қолдирмайди. Бу ҳужжат республиканинг ўзига хос демографик, табиий манзарасидан келиб чиқиб тайёрланган.

Собиқ СССРда ҳарбий хизматга муқобил хизмат тури йўқ эди. Негаки, унга ҳожат бўлмаганди. Аниқроқ айтадиган бўлсак, улкан ҳудудни серфарзанд республикалардан борган йигитлар қўриқлар, СССР Қуролли Кучларининг асосий юмуши уларнинг зиммасида эди. Ўзбекистон мустақил давлат бўлгач, унинг Қуролли Кучлари, албатта. чекланган миқдорда бўлади. Айни пайтда бизда бу ёшдаги йигитлар кўпчиликни ташкил этади. Ана шундай шароитда республика олдидаги мажбурий хизматдан ҳеч кимнинг четда қолмаслигини ҳисобга олиб, муқобил (меҳнат) хизмати жорий этиладиган бўлди. Қонунда кўзда тутилган талабларга кўра, муқобил (меҳнат) хизмати ҳам мажбурий бўлиб, республикадаги ягона тартиб бўйича амалга оширилади. Бундай хизматга жалб қилинганларга 80 фоиз миқдорида маош тўланади, меҳнат таътиллари берилади. Бундан кейин мамлакатимизда катта ҳажмли қурилишларнинг кўп бўлиши кутилмоқда. Янги хизматнинг ташкил этилиши ана шундай жойларда юқори самара беради, республиканинг иқтисодий равнақига хизмат қилади.

Ҳ. САТТОРОВ, суҳбатлашди.

ЗАНЖИР ҲАЛҚАСИ

Саттор СУЯРОВ,
Тайлоқ тумани ҳокими муовини, республика Олий Кенгаши Қурилиш, меъморчилик, уй-жой-коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш комитетининг котиби:

— Сессия залида ўтириб, унинг иш жараёнини кузатиб, қабул қилинаётган ҳар бир ҳужжат халқимиз ҳаётига қанчалик ҳаётбахш омил бағишлашини хаёлдан ўтказиб кўрдим. Маълумки, ҳозир кескин бурилишлар, янгича нуқтаи назарлар даври. Таъбир жоиз бўлса, Ўзбекистонимизнинг муҳташам қасрига дастлабки ғиштлар қўйилди, у жадал қад ростламоқда. Ана шундай пайтда халқимиз келажакка асқотадиган дастурлар кутишга ҳақли ва шундай амалий жавоб бўлаяпти ҳам. Олайлик, кун тартибидаги «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг муҳокамаси ва (кейинчалик) қабул қилиниши кўплаб масалаларга ойдинлик киритади. Сир эмас, ҳозир инсоният оғир экологик тангликни бошидан кечирмоқда, ҳар хил чиқиндилар, оқова сувлар табиатни булғамоқда. Айтиш мумкинки, одамзот ўз қўли билан ўз ризқини заҳарлаяпти. Ана шундай шароитда тозалаш иншоотлари, муҳофаза қурилмалари барпо қилишга эътибор етарли эмас. Масалан, бизнинг Тайлоқ туманимизда тўртта қайта ишлаш корхонаси чиқиндиларини тозалайдиган иншоот қурилиши ўн бир йилдан буён давом этади. Ҳали бажарилиши лозим бўлган ишлар анчамунча, уларга маблағ керак. Бироқ бозор иқтисодиёти, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида зарур моддий сармояни топадиган манбаларни билмаймиз. Мен юқорида эслатган қонун ҳаётга жорий этилса, ана шундай имконият яратиларди. Хуллас, Олий Кенгаш фаолиятидан ўрин олган ҳар бир юмуш мамлакат тақдири учун катта аҳамиятга молик. Масалалар бирлаштирилса, яхлит занжирни ҳосил қилади.

Соғлиқдан ортиқ бойлик йўқ

Юсуфжон НИШОНОВ,
Фарғона дорилфунуни доценти, 424-Янгиқўрғон сайлов округи:

Бу галги сессия кун тартибига қўйилган «Давлат санитария назорати тўғрисида»ги қонун лойиҳасигача республикамиз Давлат санитария назорати собиқ СССРнинг 1970 йилги қарори асосида иш олиб борган. Бу йўналишдаги фаолият ўта чегараланган, санитария соҳасида юзага келган жиддий ҳолатларда ҳам кўриладиган чоралар деярли таъсирсиз эди. Исботланган хато-камчиликлар бўйича ташкилотлар раҳбарларига юборилган хатлар кўпинча жавобсиз қоларди.

Шу пайтгача бизда аҳолининг соғлом турмуш тарзига таъсир қиладиган йирик иншоотлар, корхоналар қуриб битказилгандан кейингина уни қабул қилиб олувчи комиссия таркибига санитария назорати вакили номига киритиларди. Қурилиш лойиҳаси ишланаётган, тайёрланаётган даврда уларнинг фикри ҳеч кимни қизиқтирмасди ҳам. Янги қонун қабул қилинса, шундай хато-камчиликларга чек қўйилади.

Янги лойиҳага шахсан менинг шундай таклифларим бор: 27-моддада айтилганидек, Ўзбекистон Давлат бош санитария врачи Ўзбекистон Президенти томонидан эмас, республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланиши керак. Чунки вазирлик фақат даволаш ишлари учунгина эмас, халқ соғлиғини сақлаш вазифасига ҳам масъулдир.

Лойиҳанинг 5-бўлим, 34-моддасига қуйидаги иборани киритишни таклиф қиламан:

«Юқумли касалликларга қарши эмлаш вакциналарини ташиш, сақлаш ва ишлатишда қўйилган хато ва камчиликлар учун айбдор шахсларга вакцина қийматини тўлаш, агар ишлатишда инсон соғлигига зарар етказилган бўлса, жавобгарликка тортиш шарт».

Ушбу лойиҳа қонун сифатида кучга киргач, республикамиз ҳудудида кенг тарқалган юқумли касалликларнинг олди олинишига имкониятлар яратилиши, меҳнаткашларнинг шароити, турмуш маданияти яхшиланиши сари йўл очилиши шубҳасиз.

ЛОЙИҲА МУКАММАЛЛАШДИ

Тожихон ЗОИИТБОЕВА,
Андижон вилояти Ўрта Шаҳрихон қишлоқ совети раиси, 155-Пахтаобод сайлов округи

— Сессия кун тартибига қўйилган қайси масала юзасидан сўзлаш ниятингиз бор эди?

— «Таълим тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳақида ўз мулоҳазаларимни билдирмоқчийдим, агар сўз берилса.

— Лойиҳанинг сўнгги ишланган нусхасида қайси жиҳатлар сизга маъқул?

— Халқ таълими тизимида миллийлик, мустақиллик, ўқитувчиларнинг ижодкорлиги, ўз тарихимиз ва урф-одатларимиз, муқаддас қадриятларимизга етарлича эътибор берилгани айни муддао.

— Мазкур лойиҳанинг дастлабки кўринишлари аввалги сессия кун тартибига ҳам қўйилганди...

— Ҳа, олдинги вариантлардан кўнглим тўлмаган. Масалан, халқ таълимини етарлича моддий асоссиз юксалтириб бўлмайди. Илгариги лойиҳа бўйича халқ таълимига ажратиладиган маблағ эҳтиёжини қопламас эди. Ҳозир бу камчиликка бир қадар барҳам берилган.

— Бу борада халқ таълими ходимларининг фикрлари қандай?

— Лойиҳани жуда кўп ўқитувчилар жамоаларида муҳокама қилдик. Ижобий фикрлар айтилди.

— Демак, хулосангиз?

— Лойиҳанинг қонун бўлиб кучга кирганидан хурсандман.

М. УЛУҒОВА суҳбатлашди.

ҚОНУН БИРЁҚЛАМА БЎЛМАСИН

Х. ШУКУРОВ,
Ўзбекистон халқ депутати, Жиззах вилояти давлат солиқ бошқармаси бошлиғининг Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши X сессиясидаги сўзи:

—Ҳурматли депутат ўртоқлар! Ушбу қонун лойиҳаси назаримда фақат бир томонлама, яъни прокуратура ходимлари ҳақ-ҳуқуқларини кўзлаб тайёрланганга ўхшайди. Ахир халқ манфаатлари қаерда қолди? Прокуратуранинг вазифаси билиб ёки билмасдан қилган ҳатти-ҳаракатлари учун фуқароларни қамаш эмас-ку! Нега энди прокуратура кенг халқ оммаси ўртасида ҳуқуқий билимларни тарғиб қилиш билан шуғулланмайди. Назаримда, улар одамларнинг жиноят қилишини пойлаб туришганга ўхшайди.

Лойиҳада прокуратурага жуда катта ҳуқуқлар берилган. Бу ҳуқуқлар демократик ва ҳуқуқий давлат манфаатларига тўғри келмайди, деб ўйлайман. Шунинг учун жиноят қилган прокурорлар ҳам қаттиқ жазоланиши керак. Мана бир мисол: «пахта иши» бўйича юзлаб, минглаб айбсиз одамлар қамалди. Уларнинг ноҳақ қамалганлиги исботланиб, озодликка чиқарилди. Аммо ушбу адолатсизликни содир қилган прокуратура терговчилари нега қамалмаяпти?

Уюшган жиноятчи гуруҳларга қўшилиб олган прокурорлар ҳамон жазосиз юришибди.

Прокурорликка номзод танлаш бўйича район, шаҳар, вилоят кенгашлари сессияларининг иштироки ҳақида қонун лойиҳасида ҳеч нарса дейилмаган. Нега энди ана шундай муҳим мансабга вилоят ҳокимияти ёки кенгаши иштирокисиз номзод танланади? Бу, менимча, ушбу давлат органларининг ҳуқуқини камситишдир, деб ўйлайман.

Фуқаро инсон содир этган жинояти учун қандай жазоланса, прокурор ёки терговчи худди шундай жазони икки баравар қаттиқроқ олиши керак. Шунинг учун қонун лойиҳасининг 56-моддасида прокуратура ходимларининг жавобгарлик даражасини кучайтириб ифода этиш керак ва уларнинг жиноятларини аниқлашни Олий Кенгаш қўмитаси халқ депутатлари гуруҳига топшириш лозим.

56-моддада «интизомий жавобгарликка тортиш низом билан белгиланади», дейилган. Бу жиноятни хаспўшлашдир. Прокурорларни жавобгарликка тортиш Низомда эмас, қонунда кўрсатилиши керак.

Мустақил Ўзбекистонда жиноятчилик билан боғлиқ иллатларга барҳам берилмас экан, жамият ҳеч қачон ривожланмайди. Ушбу қонун бирёқлама — «айтганим айтган, деганим деган» усулда ёзилган. Мен ушбу қонун лойиҳасини умумхалқ муҳокамасига қўйишни таклиф қиламан.

Эътиборингиз учун раҳмат!

УСКУНАЛАРНИ ТЕЛЕМЕХАНИКА БОШҚАРАДИ

● КАТТАҚЎРҒОН сув омборида телемеханика қурилмасидан фойдаланилаяпти.

ҚУРИЛМА бошқарув пункти ва аппаратлар мажмуидан иборат. 70 чақирим узоқдаги авария ҳолатларини ҳам бирвақт айтиб беради. Ҳавзадаги хизмат кўрсатиш ускуналарини бошқариш, телефон алоқаларини тартибга солиш, ахборотлар қабул қилиш ва уни кичик ЭҲМда қайта ишлашни ҳам қурилма бажараяпти. Энди хизматчиларнинг сув омбори сатҳини тўла назорат қилишларига имкон яралди.

ЮРАКНИ АСРАНГ

● ТОШКЕНТ районининг Ҳасанбой қишлоғидаги маҳаллий шифохонада реанимация бўлими очилди.

БУНДАН сал илгари шу ерда районда ягона кардиология маркази ташкил этилганди. Сўнгги пайтларда юрак хасталигига чалинган беморлар кўпайди. Улар оғир аҳволда ўткир инфаркт, миокард билан келтирилаяпти. Шу боис кардиология хизмати ва кетидан реанимация бўлимининг иш бошлаши давр тақозоси бўлди. Бўлим МДҲда ва чет элларда тайёрланган ускуналар билан жиҳозланган. Шифокор ва ҳамширалар Тошкентда малакали ёрдам кўрсатиш йўл-йўриқларини ўрганишган.

ЎРИНСИЗ ЭҲТИРОСЛАРГА ҲОЖАТ ҚОЛМАДИ

Республикамизни иқтисодий бўҳрондан олиб чиқиш, қўшни мустақил давлатлар билан тузилган шартномаларни кучга киритиш, биржалар фаолиятини қонунлаштириш, чет эл инвестицияларининг республикамиз иқтисодий ҳаётидаги барқарорлигини таъминлаш, банк ишларини такомиллаштириш ва унинг фаолиятини қонун йўли билан муҳофаза қилиш каби йигирмага яқин масалалар сессия биринчи иш кунининг самарали якуни бўлди. Сессияга қадар масалаларнинг Олий Кенгаш комитетларида пишиқ-пухта тайёрланганлиги, уларнинг депутатлар ишчи гуруҳи томонидан ғоят ишчанлик ва синчковлик билан ўрганилганлиги, жойлардан билдирилган таклиф-мулоҳазаларнинг қарор лойиҳасида ўз аксини топганлиги туфайли муҳокама давомида депутатларнинг ортиқча эҳтиросларга берилишига ҳожат қолмади.

— Ушбу қонунни қабул қилиш учун собиқ СССРнинг тарқаб кетиши, республикамизнинг мустақил давлат статусини олганлиги каби объектив сабаблар вужудга келди, — деди шу масала юзасидан сўзга чиққан Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот комитети раиси Э. Халилов. — Деярли 1,5 йил давомида умумхалқ муҳокамасига қўйилган ушбу қонун лойиҳасида инсон ҳақ-ҳуқуқлари тўла ҳимояланган. Ирқи, миллати, жинси, диний ва сиёсий эътиқодларидан қатъий назар Ўзбекистонда яшаб турган ҳар бир инсон фуқаролик ҳуқуқига эга бўлиши мумкин. Ўзбекистон фуқароси бўлишнинг ўз навбатида бир қатор масъулиятлари ҳам борки, бу фақат республикамиз шаънини шарафлашга, улуғлашга хизмат қилади.

Парламент аъзолари бир вақтнинг ўзида икки республика фуқароси бўлиш ҳуқуқи тўғрисидаги таклифни киритишга бўлган уринишларни асосли равишда рад қилдилар. Қонун юқори кўтаринкилик билан қабул қилинди.

Таълим тўғрисидаги қонун лойиҳаси депутатларнинг қизғин мунозарасига сабаб бўлди. Лойиҳа юзасидан сўзга чиққан 421-Охунбобоев сайлов мавзеидан депутат Эргаш Мадумаров, 486-Қораўзак сайлов мавзеидан депутат М. Бозорбоев, 307-Нурота сайлов мавзеидан депутат З. Нуриддиновлар ёш авлодни тарбиялашдаги муаммоларни ўртага ташлаш билан бирга лойиҳадаги ўқитувчилар пенсия ёшларини эркаклар учун 55, аёллар учун 50 ёш қилиб белгилаш ҳақидаги бандларини қўллаб-қувватладилар ва бу қонунни тезроқ амалга киритиш лозимлигини таъкидлашди. Қонун бир овоздан қабул қилинди.

Республика Президенти И. А. Каримовнинг 1985—1989 йиллар даврида Ўзбекистон фуқаролари жиноий ишларини кўриб чиққан собиқ Иттифоқ Олий суди ҳукмларини бекор қилиш ва уларни Ўзбекистон Олий суди томонидан қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги таклифини депутатлар қизғин маъқулладилар.

Депутатларнинг қизғин муҳокамасига сабаб бўлган «Мудофаа тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг лойиҳаси, «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари тўғрисида»ги қонун лойиҳаси, «Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг лойиҳаси, «Ҳарбий хизматчиларнинг мақоми, уларни ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг лойиҳаси, «Муқобил (меҳнат) хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг лойиҳаси ҳақида Олий Кенгаш қўмитасининг раиси В. Ниёзматов маъруза қилди. Шу масалалар юзасидан Ўзбекистон мудофаа ишлари вазири Р. Аҳмедов қўшимча тарзда ахборот берди. Мазкур қонун лойиҳалари бўйича бўлиб ўтган музокараларда сўзга чиққан 356-сайлов округидан (Сурхондарё) сайланган депутат К. Турсунов ҳарбий комиссариатлар ишини тубдан ўзгартириш кераклигини ва ҳарбий машқлар ўтказиш учун албатта Олий Кенгаш розилигини олиш шартлилигини уқтирди.

Шу билан сессия биринчи иш кунини якунлади.

* * *

Сессиянинг иккинчи иш куни бир қатор қонун лойиҳалари муҳокамаси билан бошланди. Улар орасида «Муқобил хизмат (меҳнат) тўғрисида»ги қонун мажмуи алоҳида ўрин тутади. Шу масалада маъруза қилган Олий Кенгашнинг Мудофаа, давлат хавфсизлиги ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий муҳофаза қилиш масалалари комитетининг раиси В. Ниёзматов лойиҳанинг мазмун-моҳияти, аҳамиятини тушунтириб беришга ҳаракат қилди. Депутатларни қонун лойиҳаси учун якдиллик билан овоз беришга даъват этди.

Аммо муқобил хизматга жалб этилган ёшларга қайси ташкилот раҳнамолик қилади? Тўғрироғи, бу масалаларга Мудофаа вазирлигининг дахли бўладими, йўқми? Депутатлар ана шу хусусда икки хил фикр билдиришди. Ушбу қонун йўли билан хизматга чақирилганларни бошқариш учун Президент ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасида алоҳида бошқарма ташкил этса бўлмайдими? Умуман, ҳарбий хизмат ёшидагилар бу хизматга жалб қилинган экан, нега унга фуқаролик хизмати деб қараш керак? Бу ўринда Мудофаа вазири Р. Аҳмедовнинг фикри қатъий эди. У ўз маърузасида ундай хизмат фақат Мудофаа вазирлиги иноннихтиёрида бўлиши кераклигини айтди. Аммо депутатлар муҳокама якунида дастлабки таклифни ёқладилар.

Сессия кун тартибидаги «Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатия ваколатхоналари бошлиқларини тайинлаш ва чақириб олиш тўғрисида»ги ҳамда «Автомобиль йўллари тўғрисида»ги қонун лойиҳалари ортиқча баҳс-мунозараларсиз қабул қилинди.

«Ўзекистон Республикаси прокуратураси тўғрисида»ги қонун лойиҳаси кутилганидек сессия қатнашчиларининг энг қизғин муҳокамасига сабаб бўлган масалалардан бири бўлди. Республика прокурори Б. Мустафоевнинг лойиҳа ҳақидаги ахборотидан сўнг сўзга чиқувчилар навбати кўпайиб кетди.

Жиззахлик депутат Х. Шукуров айниқса ҳаётий таклифларни ўртага ташлади. (Унинг маърузаси газетамизда алоҳида берилмоқда). Хусусан, бегуноҳ одамлар йиллаб қамоқда ётиб оқланганидан кейин нега уни қамаган прокурор, судья устидан жиноий иш қўзғатилмайди? Лойиҳада уларнинг жавобгарлигини ошириш зарурлигини белгилаш тўғрисидаги таклиф айниқса диққатга сазовордир.

— Бешинчи моддада Ўзбекистон прокурори беш йилга сайланиши, Олий Кенгашга беш йилда бир ҳисоб бериши ёзилган, — деди наманганлик депутат Парпишер Саидазимов, — бу нотўғри. Прокурор Олий Кенгаш олдида ҳар йили ҳисоб бериб туриши керак. Прокурорнинг тергов олиб боришига қаршиман. Прокурор—лотинча «ғамхўрлик қиламан ва бошқараман» деган экан. Мана шу номга содиқ қолиши, фақат шу вазифани сидқидилдан бажариши лозим. Яъни, терговни прокуратура ва милициядан олиб, Вазирлар маҳкамасига бўйсунадиган алоҳида комитет қилиш зарур.

Самарқандлик депутат С. Бобомуродовнинг таклифи ҳам кўпчиликка маъқул тушди: — Суднинг устидан прокурор назорати бўлмаслиги, суд олдида прокурор ҳуқуқи ҳимоячи ҳуқуқидан устун бўлмаслиги керак. Етмиш йил мобайнида суднинг устидан прокурор хўжайинлик қилгани учун қонун оёқ ости бўлиб келди. Прокурор фуқаронинг ҳуқуқини поймол қилса, у кимга боради арз қилиб? Судга бориши керак, шунинг учун жаҳон практикасидан келиб чиқиб лойиҳага «...Судга мурожаат қилиши керак» деган бандни қўшиб қўйиш лозим. Шу мулоҳазалардан сўнг прокуратура тўғрисидаги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда қабул қилиб, рўзномаларда халқ муҳокамасига тақдим этилгач, кейинги сессияда қабул қилишга келишилди.

«Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси тўғрисида 382-Ворошилов сайлов мавзеидан депутат, Комсомол район ҳокими Ш. Мирзаев маърузаси тингланди.

— Кўп ҳолларда деҳқон хўжаликларининг иш функциялари тўғри белгиланмайди. Уларни ижарачилар билан чалкаштириб юборадилар. Аслида деҳқон хўжаликлари юридик шахслар бўлиб, улар банкларда ўз ҳисоб рақамларига эга. Деҳқон хўжаликларини тузиш ерни хусусийлаштириш учун бошланган энг самарали усуллардан биридир. Муҳими, у маҳсулот ишлаб чиқарувчи тармоққа эгалик қилади.

Ушбу қонун лойиҳаси узоқ муддат халқ муҳокамасида бўлди. Уни такомиллаштиришга қаратилган 300 дан кўпроқ таклифлар олинди. Шулардан 40 дан кўпроғи қонун лойиҳасида ўз аксини топди. Қонун депутатлар томонидан тасдиқланди.

Кун тартибидаги давлат санитария назорати, қонунчилик, қонунийлик, ҳуқуқтартиботга ва республиканинг бошқа ижтимоий-сиёсий ҳаётига оид барча масалалар муҳокама этилиб, қонун кучига киритилди.

Шу билан Ўзбекистон Олий Кенгаши ўнинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
А. БОЙҚЎЗИЕВ,
Ю. БЕКМУРОДОВ,
Ж. САФОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

Туркия—Ўзбекистон:

ДЎСТЛИК ТЕЛЕКЎПРИГИ

Ўзтелерадиокомпанияси ҳамда Туркия телевидениe ва радиосининг ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги келишувига мувофиқ, Ўзбекистон аҳли июль ойининг биринчи кунидан бошлаб Туркия телевидениесининг беш соатлик «Евроосиё» канали дастурларини мунтазам томоша қилиш имконига эга бўлди.

Ойнаи жаҳонда икки қардош халқлар ҳаёт тарзи, шаҳарлар, меъморчилик иншоотлари, табиат манзаралари акс этган лавҳалар, ёзувлар зоҳир бўлди, кўпчиликка таниш турк мусиқаси янгради. Туркия телевидениесининг хушрўй сухандони Гюлен Бикан бизни кўрсатув дастури билан таништирди. Биринчи кўрсатув — тамойилга кўра болаларга, энг жажжи томошабинларга бағишланган.

Етмишинчи йилларнинг бошида саноатни тубдан ислоҳ этиш, хусусий секторни мустаҳкамлаш, технологияни замонавийлаштириш йўлини тутганидан сўнг эришилган Туркиянинг «иқтисодий мўъжизаси» ҳақида ҳозир кўп ёзилаётир. Ўшанда асосий диққат-эътибор таълим жабҳасини ўзгартиришга қаратилган эди.

Болаларга бағишланган ярим соатлик кўрсатувни томоша қилиб бўлганимдан сўнг ўйланиб қолдим: муваффақиятлар сир-асрори ана шунда эмасмикан? Болага муҳаббат билан — суюб-эркалаб ҳамда унинг ижодий қобилиятини ўстириш учун зарур шарт-шароит яратиб бериш лозимлигини тушунган ҳолда муносабатда бўлмоқ керак. Болалар ўйнаб-кулиб ўсишади. Инкор этиб бўлмас бу ҳақиқатни доимо ёдда тутадиган кўрсатув муаллифлари қўшиқ-топишмоқ, қувноқ эртак-мультфильм, қўғирчоқ театрлари асарлари ёрдамида ёш томошабинлар диққатини қаттиқ жалб эта олишган. Улар ҳатто фойдали маслаҳат ва хабарларни ҳам кўрсатув орасига усталик билан сингдириб юборишган. Тилини яхши тушунмасалар-да, бизнинг мактаб ёшигача бўлган болаларимиз шундай дарс олишдики, синфхонадаги муаллим ҳам уларнинг ўзлари бўлишди — бунга ишончим комил.

Ғамгинлик ва бир хиллик — болалик дунёсини ҳалокатга етаклайди. Болалар — мисоли кўркам чаманзордаги гуллар. Туркия ойнаи жаҳонида уларни худди ана шундай табиий ва эркин, чиройли ва бежирим кийинган ҳолда кўрсатишди.

Истанбулликларда шундай ибора бор: «Парижда эрталаб нима бўлса, худди ўша кечқурун — бизда» дейишади. Бу айниқса уларнинг кийинишида сезилади — орасталиги, демократликлари кишида катта таассурот қолдиради. Турк биродарларимиз тажрибаларини қўллаб биз ҳам шундай истиқболга борамиз, деб умид қилсак бўлади — ўзига хослигимиз, миллий қадриятларимизни сақлаган ҳолда, албатта.

Ойнаи жаҳон кўзгусида масжидлар қуббалари, мадрасалар, турли даврларда мамлакатни идора этган юртбошилар саройлари, машҳур турк ҳаммомлари иморатлари, карвонсаройлар, кутубхоналар, тўрт денгиз қучоғидаги мамлакатнинг бетакрор табиати қўйнида жойлашган турар-жой даҳалари кўринди. Кадр ортидан мутахассис олим оҳиста, равон ҳикоя қила бошлади... Назаримда кўпсонли телетомошабинлар матн мазмунини тушунишлари учун бундай кўрсатувларни басма-бас таржима билан бериш лозим.

Ойнаи жаҳон янгиликлари, амалий алоқаларимиз мустаҳкамланиб бораётган эмасми, Ўрта Осиё жумҳуриятлари ҳақидаги лавҳалар ҳам ҳавола қилинди. Сайёҳлар учун алоҳида кўрсатув, болалар хори концерти, таниқли турк қўшиқчилари чиқишлари, кинофильм, ёшлар учун кўрсатув ҳаво мавжлари орқали бизга инъом этилди.

Бир сўз билан айтганда, бошланиши ёмон эмас. Тасвир узатишдаги баъзи бир жузъий нуқсонлар кўрсатувлар мазмундорлигини сираям пасайтиргани йўқ.

Р. ҲАКИМОВ.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ЯНГИЛИКЛАРИ

Берунийдаги «Агрокоммунстройремонт» ташкилоти йил бошидан бери қарийб 1 миллион 300 минг сўмлик қурилиш ишларини бажарди. Буюртмачиларга қулайлик яратиш мақсадида йилига 2,5 миллион дона пишиқ ғишт ишлаб чиқарадиган завод имкониятидан унумли фойдаланилмоқда. Бундан ташқари уй қураётганлар учун эшик ва деразалар ҳам тайёрланмоқда.

Элликқалъа райони маҳаллий саноат комбинати шу йилнинг дастлабки беш ойида 600 минг сўмлик турли маҳсулот ишлаб чиқарди. Корхона яқинда «Қирққизобод» жамоа хўжалигининг эски маъмурий биносини таъмирлаб, консерва цехи очди. Бу ерда мавсум давомида бир миллион банка помидор пастаси, хилма-хил тузлама ва шарбат тайёрлаш кўзда тутилмоқда.

Беруний райони ҳокимлиги хўжалик, бўлим, мавзе, кўча, мактаблар муносиб ном билан аталишига алоҳида эътибор бермоқда. Беруний номидаги давлат хўжалигининг Стаханов, Чкалов, Дмитров, Куйбишев, «Комсомол», «Правда», «Октябрь 50 йиллиги» бўлимлари «Найман», «Меҳнаткаш», «Намуна», «Беруний», «Кангшартол», «Бийбозор», «Дўстлик» деб атала бошлади.

(ЎзА мухбири).

Ойнаи жаҳонда кўринг

Душанба, 6. VII

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Оқ бўталоқ». Мультфильм.
18.30 «Чорвадор».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Сайфи Жалил.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Романтика» телевизион театри. Ўткир Ҳошимов. «Инсон садоқати». 1-қисм.
22.05 «Ҳукм этилган». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Миришкорлар».
20.25 «Билиб қўйган яхши».
20.40 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.25 «Лаҳза». Хабарлар.
21.35 «Буланка» меҳмонхонаси». Бадиий фильм.

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Марафон-15».
9.00 «Стелла» бадиий фильми таништирилади (АҚШ).
9.40 «Тутқич бермас август», Бадиий фильм.
*
11.00 Янгиликлар.
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Ҳордиқ чиқаринг».
14.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий фильм.
15.50 «Маймун ва тошбақа». Мультфильм.
16.00 «Стартинейджер». Ўсмирлар учун телевикторина.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «НЭП».
17.55 «Авиакосмик салон».
18.10 Футбол шарҳи.
18.40 «Сап-сариқ ўтлар мавсуми». Телевизион бадиий фильм премьераси («Тожикфильм»).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 «Спорт уик-энди».
20.40 «Рус балети юлдузлари». Беш серияли телевизион мусиқий фильм премьераси. 1-серия («Экран»).
21.45 «Янги студия» таништиради: «Матбуот клуби» дайджести. Танаффус пайтида — (23.00) Янгиликлар.
00.25 «Турмуш икир-чикирлари». Телевизион бадиий фильм.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Уруш бўлмаслиги ҳам мумкин эди-ку».
8.35 Маза, таътиллар. «Бахт келтирувчи калиш». Бадиий фильм.
9.45 Ретро. «Аркадий Райкин ва бошқалар...».
10.10 Ҳужжатли панорама. «Дарёлар тугайдиган жойда».
10.45 Кундузги сеанс. «Онам эрга тегди». Бадиий фильм.
12.05 Вариацияли мавзу. «Вена ва Париж мусиқаси».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
14.30 Янгиликлар.
14.45 Теннис. Уимблдон турнири.
15.30 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
16.30 «Мегаполис».

16.55—22.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Болалар даврасида».
18.00 «Омад».
18.30 «Саноатлаштириш йўлида». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 Осиё мусиқаси.
20.40 «Хонанда». Мусиқий кўрсатув.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Эҳ, бу қўшнилар!».
21.45 «Хонанда». Мусиқий кўрсатув (давоми).

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.15 Ифодалаш санъати. Мусаввир Павел Корин туғилган куннинг 100 йиллигига.
22.40 «Кўриб томоша қил». Дам олиш кўрсатуви (Франция).
23.20 Спорт олами «Жиллетт» фирмасининг нигоҳи билан.
23.50 Теннис. Уимблдон турнири.

Сешанба, 7. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Истиқбол эгалари». Телефильм.
7.55 «Ҳукм этилган». Бадиий фильм.
9.25 Ўзбек тилини ўрганамиз.
9.55 Болалар учун. Гулмира рақсга тушади.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Жасур болакайлар». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.50 «Заргар». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.00 «Халқ анъаналари». Тут сайли.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Романтика» телевизион театри. Ўткир Ҳошимов. «Инсон садоқати». 2-қисм.
22.35 «Бурилиш». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Севишганлар». Бадиий фильм.
11.50 «Келажагимиз —мактабда».
* * *
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Меҳр уйғониши мумкин!». Телефильм.
19.00 Тижорат канали. «Бозор иқтисодиёти йўлида».
19.20 «Мусиқали меҳмонхона».
19.55 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.15 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Ялангоёқ ва унинг дўстлари». Мультфильм.
9.25 «Лимпопо».
9.55 «Рус балети юлдузлари». Беш серияли телевизион мусиқий фильм. 1-серия.
*
11.00 Янгиликлар.
* * *
13.00 Кўрсатувлар тартиби.
13.05 «Адам Смит бойлиги дунёси».
13.35 «Ён дафтар».
13.40 «Асрларда адашган». Пермдан кўрсатилади.
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Ольга Иванова сабоқлари».
14.40 «Уч йил». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
15.45 «Бошпанасиз Конгуржа». Мультфильм.
16.00 «Анна». Болалар учун олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 «Михаил Ромадин. Саёҳатларга таклиф».
17.45 «Сиёсат» студияси намойиш этади.
18.15 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Қизил майдон. Юлдузлар юлдузлар даврасида». Халқаро мусиқа куни.
21.50 «Вазият».
22.20 «Беш ҳалқа».
22.50 Р. Шуман. «Арабескалар».
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Бир боқишда муҳаббат». 1-кун.
00.20 «Овозли йўлка».
00.50 «Жаннатда қиш». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Оқ қарға».
8.35 Ишдан бўш пайтингизда. «Авто».
8.50 «Дрезден. Уч саҳифа». Телефильм.
9.00 «Доимо, ёнингдаман». Шафқат ҳамширалари учун хайрия концерти.
9.45 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 59-серия.
10.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
10.55 Россия Конституцион суди мажлисининг очилиши олиб кўрсатилади.
12.00 «Ҳақиқат онлари». А. Караулов саволларига Россия халқ артисти О. Ефремов жавоб беради.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 Мульти-пульти.
15.25 «Болалик орзулари». Кўп серияли фильм премьераси (Франция). 9-серия.
15.45 «Рост» студияси. «Артзона».
16.15 «Простор⊥».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

16.55—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Серташвиш оила».
18.30 «Сув билан келган маданият». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Поёнсиз ўлка». Ҳужжатли фильм.
19.55 «Дабдабали ҳаёт». Мусиқий кўрсатув.
20.50 «Тасвирда мусиқа».
21.02 Хабарлар.
21.20 «Унсиз оламдаги сайрлар». Ҳужжатли фильм.
21.45 «Мовий тун».
22.35 Экранда Туркия киноси.

Чоршанба, 8. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Тарих таржимони». «Сополда акс этган дунё». Телефильмлар.
8.00 «Бурилиш». Бадиий фильм.
9.35 Араб тили.
10.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Даврага кел, дугонажон».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Содиқ дўстлар». Мультфильм.
18.20 «Чаманда гул». Боғча кичкинтойларининг чиқиши.
18.40 «Тадбиркорлар ҳузурида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ҳуқуқий давлат сари».
19.50 «Суянчим—шеърият». Муборак Мўминова.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Таваккал Қодиров куйлайди.
22.25 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 1-серия.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Суперспорт».
20.05 «Ҳокимият иш фаолиятидан».
21.05 «Ишбилармонлар».
21.55 «02» тўлқинида.
22.20 «Йигит — ҳамиша йигит». Бадиий фильм.

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 «Пикки-сариқ тумшуқ». Мультфильм.
10.05 «Брэйн-ринг».
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Ўз стили».
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Бу бўлган, бўлганди...».
14.35 «Уч йил». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.50 «Янги номлар». Г. Горюнов ва М. Плетнёв раҳбарлигидаги Россия миллий симфоник оркестри чалади.
15.55 «Анна». Олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия.
16.45 «Свами Вивекананда». Ҳинд файласуф-маърифатпарвари ҳақида.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Сиёсат» студияси намойиш этади.
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатувлари.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Қора қути».
20.50 Катталар учун мультфильм.
21.00 Футбол. Россия чемпионати. МАСК — «Уралмаш» В. И. Ленин номли Марказий стадиондан кўрсатилади.
22.40 «Бир тақдир». Ҳужжатли фильм премьераси.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 Кўрсатувлар тартиби.
23.40 «Бир боқишда муҳаббат». 2-кун.
00.15 «Жаннатда қиш». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
01.50 «Аргентина тангосининг манбалари».

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Зилол сувли қудуқларга қайтиш».
8.25 Фольклор. «Номаълум маданиятлар».
9.10 Театр сафари. А. П. Чеховнинг «Илтимос» ҳазил пьесаси асосида «Сен кимнинг фракидасан?» спектаклида.
10.20 Ҳужжатли панорама. «Мактабларимизнинг ташвиш ва қувончлари», «Элиста». Телефильмлар.
11.20 Маза, таътиллар. «Менинг ўлимимда Клава К. ни айблашни сўрайман». Бадиий фильм.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
14.55 Янгиликлар.
15.10 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, сувратга олаяпман».
15.25 «Алвидо, қурол!».
15.55 Трансросэфир. «Ташриф қоғози». 1-қисм.
16.40 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

16.55—21.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Болалар даврасида».
17.50 Туркия халқ ҳунармандчилиги.
18.30 «Туркия дунёси».
19.00 Хабарлар.
19.20 «Икки хонанда».
20.00 «Қайноналар».
20.50 «Тасвирда мусиқа».
21.02 Хабарлар.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.20 «Қизил майдон таклиф этади...». Санъат фестивали.
23.35 «Лого» телеўйини.
24.00 Россия Конституцион суди залидан.

Пайшанба, 9. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Орзу». Телефильм.
7.55 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 1-серия.
9.05 Турк тили.
9.35 Фермер хўжаликларида.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Асалари бўлган экан». Мультфильм.
18.25 «Болалар тиббиёти дунёси».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Алифбо сабоқлари».
19.55 Мумтоз куйлардан концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Президент фармонига кўра».
21.45 Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиеванинг ижодий кечаси.
23.15 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 2-серия.
00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Таллинн ҳайвонот боғи». Телефильм.
11.00 «Золушка». Бадиий фильм.
* * *
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Табассум».
19.00 «Бумеранг».
19.40 «Кўргазма». Раҳим Аҳмедов.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда» кўрсатуви.
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.50 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.50 Мультфильм.
10.00 Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатувлари.
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
* * *
13.05 Кўрсатувлар тартиби.
13.10 «Телемикст».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Бугун ва ўша пайтларда...».
14.55 «Бонунинг ташрифи». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
16.05 «Анна». Болалар учун олти серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.05 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.50 «Сиёсат» студияси М. Голдовскаянинг «Кўзгунинг синган бўлаклари» телевизион ҳужжатли фильми премьерасини таништиради.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Керосинчининг хотини». Бадиий фильм («Мосфильм»).
22.00 Катталар учун мультфильмлар.
22.15 Санкт-Петербургда «Оқ тунлар» фестивали. Танаффус пайтида — (23.00) Янгиликлар.
00.05 «Кинотавр» Леонид Ярмольник нигоҳи билан.
01.00 «Бонунинг ташрифи». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Сиёсий бўлим».
8.30 Кундузги сеанс. «Синган тақа». Бадиий фильм.
9.45 «Пилигрим».
10.30 Россиянинг телевизион театри. «Туманда янграётган тор...». Н. В. Гоголнинг «Телбанинг ёзишмалари» повести асосида.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Ҳайвонот оламида».
16.00 Трансросэфир. «Ташриф қоғози». 2-қисм.
16.50 «Танаффус». Игорь Платонов куйлайди.

16.55—23.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Ёшлар».
18.15 Ислом маданияти. Диний-маърифий кўрсатув.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Мусиқий гулдаста».
20.05 «Катта она». Драма.
20.50 «Тасвирда мусиқа».
21.03 Хабарлар.
21.20 Спорт кўрсатуви.
21.50 «Чин дилдан».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.20 «Бешинчи ғилдирак».
00.10 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Жума, 10. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Она табиат — умум уйимиз». Кинопрограмма.
8.25 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 2-серия.
9.30 Шоирлар — болаларга.
10.10 «Олий таълим — янгиланиш йўлида».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кураш». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Китоб—ўтмиш ва келажак кўприги».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ғалла — ризқ-рўзимиз».
19.50 «Маърифатнома».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Қирғизистон халқ артисти Толибжон Бадинов». Видеофильм премьераси.
22.10 «Ўзгалар бахти». Бадиий фильм.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Қувноқ қалблар». Телефильм.
11.00 «Чашма» фольклор ансамблининг концерти.
11.40 Болалар учун фильм. «Қуёш ҳамёнда».
* * *
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

17.05 «Муаммолар ва ечимлар».
17.50 «Насиба». Фильм-концерт.
18.30 «Фан ва давр» (рус тилида).
19.15 «Иқтисодиёт ва ижтимоий ҳимоя».
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.10 Концерт.
20.40 Кичкинтойлар, сизлар учун.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Гулки пурсади».
22.15 Бадиий фильм.

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

4.55 Кўрсатувлар тартиби.
*
5.00 Янгиликлар.
5.35 «Тонг».
7.50 Эрталабки гимнастика.
*
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Табиат оламига саёҳат» рукни остида. «Қоплонлар қаерда қишлайди!». Телефильм.
9.25 «Сеҳргар Баҳромнинг мероси». Мультфильм.
9.45 «Сергей Яковлевич Лемешев». Телефильм.
*
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
* * *
13.10 Кўрсатувлар тартиби.
13.15 «Бридж».
13.40 «Бизнес-класс».
13.55 «Ён дафтар».
*
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Қўшиқ шинавандасига совға».
14.55 «Бонунинг ташрифи». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.05 «Мафин ва унинг қувноқ дўстлари». Мультфильм.
16.20 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
*
17.00 Янгиликлар.
17.20 Кўрсатувлар тартиби.
17.25 «Инсон ва қонун».
17.55 «ТВ-Нева: «Ким биз билан!».
18.15 Ҳужжатли фильм премьераси.
18.45 «Леннеберглик Эмиль». Болалар учун кўп серияли телевизион фильм премьераси. 13-серия.
19.15 «Кечки альбом». Н. Рубцов шеърларини А. Локтев ўқийди.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Хенлей регатаси. Халқаро мусобақалар. Англиядан кўрсатилади.
20.40 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони», «Ҳордиқ чиқаринг», «Х» программаси, «Обоз» майдончаси. Танаффус пайтида — (23.00). Янгиликлар.
00.35 «Бонунинг ташрифи». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «К-2» таништиради: «Абзац», «Халқ фраки», «3, 2, 1», «Обоз». Бадиий фильм.
10.55 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
11.10 «Нота бене» студияси.
11.50 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 60-серия.
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Биринчи тайм».
15.30 «Вариацияли мавзу». Қадимий куйлар академияси.
16.15 «Простор⊥».
16.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.

16.55—23.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Сезам» кўчаси.
17.30 Хабарлар.
17.45 Халқ рақслари.
18.00 «Биз ўзимизга ўхшаймиз». Драма.
18.30 «Олтойликлар». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Юракдан юракка».
20.00 «Ўтган насим гуллари». Драма.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта сўнгида». Кўнгилочар кўрсатув.

Россия телевидениеси кўрсатувларининг давоми
Кечки салон.

00.35 Россия Конституцион суди залидан.
00.50 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Шанба, 11. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Бошланади эртак...». Кинокўрсатув.
8.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Муҳаббат риштаси».
9.40 «Хушрўй» ансамблининг концерти.
10.00 «Шоҳруҳ» клуби.
10.40 «Қадрият».
11.10 Учқун Назаров. «Ойна». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
12.50 «Пилигрим» капитани». Бадиий фильм.
14.20 «Замандас» (қозоқ тилида).

Тижорат канали

15.20 «Халқ фаровонлиги йўлида».
* * *
18.00 «Юлдузлар ҳақида эртак», «Фаррух ва Зумрад». Мультфильмлар.
18.30 Болалар учун. «Оз-оз ўрганиб доно бўлур».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Сиҳат-саломатлик».
19.55 «Сулола». Инъомжон Мамадалиев.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 Абдулла Орипов. «Муқаддас Ҳаж таассуротлари».
21.40 «Ғариб чоллар». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

11.10 Мультфильмлар.
12.00 «Шекиллер». Адабий кўрсатув.
13.00 «Оба дурмуши».
* * *
17.05 «Одамлар менга қўшиқ ҳадя этишди». Фильм-концерт.
17.35 «Айтерек-гунтерек».
18.35 «Теджен», «Мотол». Телефильмлар.
19.00 «Саховат кўрсат».
20.00 Янгиликлар (рус тилида).
20.10 Ҳужжатли фильм.
20.40 Кичкинтойлар, сизлар учун.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ватан». Ахборот кўрсатуви.
21.45 «Едиген».
22.45 Футбол. Туркманистон—Тожикистон.
23.30 Янгиликлар.

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

5.50 Кўрсатувлар тартиби.
5.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
*
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 Спорт ҳамма учун.
8.10 «Мусиқий чолғулар ва уларнинг тарихи». Кўп серияли илмий-оммабоп фильм премьераси. 5-серия.
8.40 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
8.55 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.25 «Марказ».
10.05 «Эльдорадо».
10.35 «Мусиқий дўкон».
11.05 Экологик хроника.
11.20 «Орлеанда байрам».
11.40 «Даромадли жой». Телевикторина.
12.30 «Немислар Иккинчи жаҳон урушида». Телефильм премьераси. 5-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.25 «Китобхона».
15.15 «Зазеркалье». «Енгил одимлар». Телевизион бадиий фильм.
16.55 «Қойил». «Рейс-703».
17.55 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
18.25 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қотиллик». Бадиий фильм. «Коррупция» киносериясидан («Мосфильм», «Подиум», «Жанр»).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
*
20.00 Янгиликлар.
20.20 Кўрсатувлар тартиби.
20.25 Ўн икки буржостида. «Қисқичбақа».
21.50 «Европа плюс».
22.45 «Даврлар оша». Телефильм премьераси.
*
23.00 Янгиликлар.
23.35 «Таъбирнома». Тунги кўрсатув.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Мисрлик».
8.00 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
8.30 «Ҳали англанмаган коинот».
9.15 «Эскулап».
9.25 «Агар сиз...».

9.55—14.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

9.55 «Дўстлик экрани».
10.55 «Ёш истеъдодлар».
11.35 Қадимий кулолчилик санъати.
11.55 Абадият ҳақида суҳбатлар.
12.20 «Тошкент вақти».
12.35 «Самарқанд». Манзарали фильм.
12.50 «Безнен мирас» (татар тилида).
13.30 «Назокат».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.00 «Тай-брейк». Теннис шарҳи.
14.30 «Кузерхоним».
15.00 Театр сафари. «Театрга ким ёрдам беради?».
15.50 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
16.35 Россия Конституцион суди залидан.
16.55 Эълонлар.
17.00 Хабарлар.

17.30—23.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

17.30 Хабарлар.
17.45 «Денгизлар овози». Ҳужжатли фильм.
18.15 «Инсоният бойлиги». Драма.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Тасвирда мусиқа».
19.30 «Тоғ сўқмоқларида». Ҳужжатли фильм.
20.00 Ҳафталик шарҳ.
20.15 «Билгин, топгин». Болалар мусиқаси.
20.55 «Тасвирда мусиқа».
21.02 Хабарлар.
21.20 Мюзик-холл.
22.20 Экранда Туркия киноси.

Якшанба, 12. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».
*
8.00 «Қизил қор ёққанда». Бадиий фильм.
9.10 «Мактаб, оила ва жамоат ташкилотларининг ҳамкорлиги».
9.50 Марҳум бастакорлар хотирасига бағишланган ёш ижрочилар ва созандалар Республика танлови ғолибларининг концерти.
11.50 «Ўзингни эр билсанг...».
12.30 Футбол майдонларида.
13.10 «Халқ севган достонлар». Гулбой Мирзаев ижросида «Таркистон».
13.50 «Фармон ва ижро».
14.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
* * *
18.00 «Хўжа Насриддин», «Алданган алдоқчилар». Мультфильмлар.
18.35 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ўзбекистон» телевизион кинохроникаси.
19.45 «Хаёлимда ўзинг...». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Уйғол Муҳамедова.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Хайриддин Султонов. «Чангак». Видеофильм.
22.10 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Самолёт ҳайдаш сири». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

8.05—11.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси намойиш этади.
* * *
18.05 «Бу ерда йўлбарс юриши мумкин». Мультфильм.
18.15 Ҳужжатли телефильм.
18.50 «Барселона позвонляэт».
19.20 «Эртенкинин камын эмнетен королу».
19.35 Кечки Бишкек.

I КАНАЛ ● «ОРБИТА IV» ОСТАНКИНО

5.20 Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳий чиниқтириш».
6.25 Ритмик гимнастика.
6.55 Янгиликлар.
7.30 Кўрсатувлар тартиби.
7.35 «Спортлото» тиражи.
7.45 «Бувимнинг сабоғи». Мультфильм.
7.55 Россия ўт ўчириш дружиналари ҳақида ҳужжатли фильм премьераси.
8.15 «Эрта саҳарлаб».
8.25 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.25 «Тонг юлдузи».
9.55 «Пи белгиси билан».
10.15 «Камалак» халқ ижодиёти телефестивалининг IX халқаро фестивали, «Келиб кўр» (Швейцария).
11.40 «Сиз бунга қодирсиз».
12.20 Олам [illegible].
«КТВ-1 ҳамда Франс интернационал канали» таништиради.
13.00 «Ёввойи табиат қўриқхоналари» туркумидан телефильм премьераси. 7-фильм.
13.30 «Марк ва Софи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-фильм.
*
14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
16.00 «Қисқача ўзим ҳақида». В. Тализина, Т. Догилева.
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Уолт Дисней таништиради».
17.50 Янгиликлар.
18.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари.
18.15 «Орловские сувениры» ансамблининг чиқиши.
18.35 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Уя». Бадиий фильм. (Свердловск киностудияси).
*
21.00 «Якунлар».
21.45 Кўрсатувлар тартиби.
21.50 «Телелоция».
22.00 Россия маданияти академиясида мусиқий кеча. Танаффус пайтида — (23.00). Янгиликлар.
00.50 «Дўндиқча деган ёрилган қиз». Телевизион бадиий фильм.

II КАНАЛ ● «ДУБЛЬ IV» РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 «XVIII аср рус ҳайкалтарошлик портрети».
7.40 Баскетбол бўйича жаҳон чемпионати.
8.40 «Ҳоҳ ишонинг...».
9.10 «Масхарабозлар фестивали».
9.55 «Суперкитоб». Мультфильм. 20-серия.
10.25 «Ати-бати...».

10.55—14.45
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

10.55 «Истиқболнинг ойдин йўли».
11.40 «Чи-сен» (корейс тилида).
12.10 «Ол йўл».
12.45 Самарқанд шаҳар эрон ансамблининг ижросида Жаннат Қамбарова куйлайди.
13.05 «Ҳамдўстлик».
13.25 «Қарбо саёҳат». Видеофильм. 25-серия (ХХР маҳсулоти).
14.15 Уйғур тилида кўрсатув.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.45 «Қизил майдон таклиф этади...». Санъат фестивали.

17.00—23.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ «ОВРООСИЁ» КЎРСАТУВЛАРИ

17.00 Турк енгил куйларидан концерт.
17.30 Хабарлар.
17.45 «Дўст дўстга қарши». Драма.
18.30 «Денгиз юмушлари». Ҳужжатли фильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Тасвирда мусиқа».
19.30 Мусиқа кечаси.
20.30 «Ёшдан 77 га».
21.00 Хабарлар.
21.20 «Хонанда».
21.45 «Бозор-92» кўрсатуви.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.20 «Театрга сайр». Бадиий фильм.

«Тошкентдан гапирамиз» ва «Кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 3 июль сонидан олинди.

● РИШТОН район ёшлар ижодий маркази қошидаги «Ниҳол» дастаси бадиий раҳбари, «Камолот-91» кўрик-конкурси совриндори Валижон Қодиров Ўзбекистон халқ артисти, профессор Таваккал Қодировнинг севимли шогирдларидан.

СУРАТДА: ёшларнинг севимли мураббийси Т. Қодиров иқтидорли қўшиқчи Валижон Қодиров билан.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

ИЛОЖИ ТОПИЛДИ

ШЎРЧИ районида нақд пулнинг йўқлигидан 79 миллион сўм иш ҳақи беришнинг иложи бўлмай турибди. Район ҳокими, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати Эшболта Шерматов фармойишига мувофиқ давлат ва жамоа хўжаликларининг ишчилари иш ҳақи ҳисобидан ун оладиган бўлдилар.

Р. ТОЖИДДИН.

«МИНГТЕПА» ДЎКОНИ ОЧИЛДИ

МАРҲАМАТ райони марказида «Мингтепа» деб номланган янги тижорат-воситачилик дўкони очилди. Унда хорижий моллар билан бир қаторда маҳаллий чеварларимиз тиккан миллий уст-бошлар, халқ усталари тайёрлаган нақшинкор сўрилар, дераза ромлари, эшиклар, кундалик ҳаётимизда керак бўладиган юзлаб буюмлар сотилмоқда.

(ЎзА).

ДОҲИЙЛАР КЕТМОҚЧИ ЭМАС

ЖУМҲУРИЯТимизда мустақиллик эълон қилингач, ўлкамизга тасодифан келиб қолган доҳийлару доҳийчалар бирин-кетин биз билан хайрлашмоқда.

Бироқ улардан баъзиларининг Нурота шаҳридан кетгилари йўқ. Район ҳокимияти биноси олдида «порлоқ истиқбол»ни кўрсатиб турган Ленин бобо ҳамон ўз жойидан жилмаяпти. Автовокзалда ўрнатилган Маркс бобо сочлари «ҳурпайиб» нималарни «ўйлаётган» экан? Марксча-ленинча ғояларнинг тантанасиними?

М. МАРДИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бугун—АҚШ мустақиллиги куни

АМЕРИКА... СЕҲРЛИ ДИЁР

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ. Дунёдаги энг бой, энг қудратли бу мамлакат халқи шу кунларда катта байрам — Мустақиллик кунини кенг нишонлаяпти. Бугун — Атлантика океани соҳилларидаги 13 та инглиз колониясининг озодликка чиқиб (1776 й.) мустақил АҚШ давлати эълон қилинган кун.

Америка юксак тараққий этган саноати, қишлоқ хўжалиги, ҳарбий қудрати, фанигина эмас, кўплаб атоқли кишилари билан ҳам маълум ва машҳурдир. Бенжамин Франклин, Авраам Линкольннинг сиёсий қарашлари, Роберт Фултон, Томас Эдисон кашфиётлари, Марк Твен, Жек Лондон сингари ёзувчиларнинг ажойиб асарлари кимларни лол этмаган дейсиз!

Биз бу сеҳрли диёрнинг очилишини овруполик Колумб бобонинг Америка қитъаси заминига пойқадами етган кундан ҳисоблаб ўрганиб қолганмиз. Аслида эса бу юртга қизиқиш ўзбекларда бир неча асрлар илгари бошланмаганмиди! Буюк бобокалонимиз Абу Райҳон Беруний Американи бир неча юз йиллар илгари у ерга бормаёқ, ўзининг камтаргина кулбасида туриб кашф этиб қўймаганмиди! Бас шундай экан, Ғарбий ярим шардаги бу қудратли диёр билан олис Осиёдаги ўзбек халқининг бугунги иқтисодий, маданий, маърифий алоқалари ҳам тасодифий эмас.

Шунинг учун бўлса керак, ўзбек халқи жаноб Бейкернинг юртимизга қилган визитини улкан сиёсий воқеа сифатида олқишлади. Унинг Тошкент, Самарқанд сингари қадимий шаҳарларимизга сафарини катта ҳаяжон билан кузатиб турди.

Ўзбек замини билан Америка ўртасида кўплаб муштаракликлар борки, бу жиҳатлар бизни янада яқинлаштиради, ҳамкор, ҳамфикр қилади. Масалан, қишлоқ хўжалигидаги тажрибалари, табиий, ер ости, ер усти бойликлари... Дунёда пахта етиштириш бўйича иккита қудратли мамлакат бўлса, бири—Америка, иккинчиси — Ўзбекистон.

Тошкент — Сиэтл, Самарқанд — Олимпия шаҳарларининг биродарлашуви, Америкада Грей хоним томонидан ташкил этилган «Тановар» ансамблининг муваффақият билан фаолият кўрсатиши, Ўзбекистонда Америка элчихонасининг очилиши, ишбилармонлар ўртасидаги борди-келдилар, иқтисодий-ижтимоий муносабатларнинг кун сайин ривож топиши кишига ҳузур бағишлайди. Дунёда тинчлик, тотувлик тантана қилишига умид ва ишончимизни мустаҳкамлайди.

Ўзбеклар истиқлол қадрини, унинг нақадар машаққат билан қўлга киритилишини яхши англайди. Шу боис ҳам бугун бутун Ўзбекистон халқлари америкалик биродарларимизни мустақиллик байрамлари билан астойдил муборакбод этмоқдалар.

Б. АБДУНАБИ.

ҚОҒОЗ ПУЛ ЎРНИГА...

● МУОМАЛАДА нақд пулнинг етишмаслиги оёққа тушов бўлаётир. Асаблар таранг, одамлар қийналяпти. Ишчи-хизматчилар маошни ўз вақтида ололмаяптилар. Хўш, муаммонинг ечими борми?

Комсомолобод районн ҳокимият бу муаммонинг ечимини топди. Район хўжаликлари аҳли матлубот жамиятлари дўконларидан кундалик эҳтиёждаги маҳсулотларни нақд пулсиз олишяпти. Бунинг ҳеч қандай қийин жойи йўқ. Хўжаликлар маҳсулот ҳақини давлат банки орқали матлубот жамиятига ўтказиб берадилар.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СПОРТ

БАРСЕЛОНАГА ОҚ ЙЎЛ!

Ҳадемай Барселонада XXV олимпиада ёзги ўйинлари бошланади. Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Миллий Олимпиада комитети раҳбарияти ана шу ўйинларда кимлар иштирок этишини эълон қилди. Улар: нукуслик Сергей Сирцов (оғир атлетика), тошкентлик Оксана Чусовитина ҳамда олмалиқлик Розалия Галиева (спорт гимнастикаси), тошкентлик енгил атлетикачилар Дмитрий Палюнин, Виктор Зайцев, Сергей Усов, Елена Свеженцова, Марина Шмонина, Рамиль Ғаниев, тошкентлик боксчи Артур Григорьян, андижонлик хоккейчилар Александр Красноярцев, Темур Шацкий, чирчиқлик байдаркачилар Иван Киреев, Анатолий Тюрин ҳамда тошкентлик қиличбоз Валерий Захаревичлардир.

Х. МИРҲОДИЕВ

ТАЗЙИҚ СИРТМОҒИ

ЁХУД АНА ШУ БАЛОГА ДУЧ КЕЛГАН КАТТАҚЎРҒОНЛИК БИР РАҲБАРНИНГ АЧЧИҚ ТАҚДИРИ ХУСУСИДА

ОДАМ боласининг ҳаётда ўз ўрнини топиши ҳар доим ҳам осон кечавермайди. Аммо бу борада ёш муҳандис-механик Убайдулло Зувайдуллаевнинг омади чопган, дейиш мумкин. Дастлаб у каттақўрғонлик комсомолларга бош бўлди. Кейин халқ депутатлари Каттақўрғон район кенгаши ижроия комитетининг раиси вазифасида ишлади. Ўттиз етти ёшида эса Пахтачи райони партия комитетининг саркотиби этиб сайланди. Қаерда, қайси мансабда фаолият кўрсатмасин, ҳамиша эл фаровонлигига баҳоли қудрат ҳисса қўшди. Шу боис иккала туман аҳолиси ҳозирга қадар унинг номини ҳурмат-эҳтиром билан тилга олишади.

Афсуски, 80-йиллардаги «пахта иши» деган мудҳиш катағоннинг жаллодлари халқимизнинг юзлаб сара фарзандлари бошига етдилар. Шулар қаторида У. Зувайдуллаев ҳам бор эди. У ана шу барча хизматлари эвазига оёқ остига олиниб тепкиланди, хўрланди. Оқибатда, гарчи у кейинчалик Ўзбекистон Жиноят-процессуал кодексининг 5-банди, 2-қисмига биноан тўла оқланса-да, қарийб уч йил ишсиз юрди.

«Ойнинг ўн беш куни қоронғу бўлса, ўн беш куни ёруғ», дейишади. Ниҳоят, 1990 йилнинг 4 декабрида Каттақўрғон дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори этиб тайинланди.

Агар киши ўзини теварак-атрофдагиларга кераклигини ҳис этса, муродга етиш йўлида ўшаларнинг камарбасталигини кўрибилиб турса, у астойдил ишлайверади. Убайдулло ҳам янги иш жойига келгач, меҳнат деганининг этагидан янада маҳкамроқ тутди. Эзгу ниятларни қалбига жо қилиб, кучли истак ва зўр матонат билан ечимини кутаётган муаммоларни ҳал этишга киришди. Бу саъй-ҳаракатлар эса тез орада ўз самарасини кўрсатди.

ДАЛИЛЛАР ШАҲОДАТИ:

— Бирлашмамизда бурноғи йили 23 миллион 439 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, бултур бу кўрсаткич 34 миллион сўмни ташкил этди,— деди бош тегирмончи М. Гадоев. — Ҳар тонна буғдойдан олинадиган ун 75,6 фоиздан 81,6 фоизга кўтарилгани ана шу муваффақиятни таъминлади. Натижада белгиланганидан бир миллион сўм кўп фойда қўлга киритилди.

Холбой БОБОЕВ, смена устаси, шаҳар кенгашининг ноиби:

— Комбинат турдош корхоналар ўртасида уюштирилган беллашувда бир неча марта ғолиб чиқиб, вазирликнинг пул мукофотларига сазовор бўлди. Бундан ишчилару мутахассислар қанчалик наф кўрдилар? Улар ҳар ойда маошларининг 50-60 фоизи миқдорида тақдирланишди. Устига устак, шахсий уй қурувчиларга қурилиш материалларидан кўмаклашилди, чорва моллари асраётган хонадонларга эса 250—300 килограммдан кепак берилди.

Бош директор ташаббускорлигида жамоа аҳли ушбу зафарларни бундан-да мустаҳкамламоқчи эди. Бироқ...

«1991 йилнинг 3—4 январь кунлари камина ва лаборатория бошлиғи Р. Эрдошова Тошкентда, республика миқёсидаги семинарда бўлдик. Менинг иккинчи числодаги 3-сонли буйруғимга кўра бош муҳандис Олим Ғайбиев директор вазифасини вақтинча бажарувчи этиб тайинланганди. Қайтиб келгач, олтинчида эрталабки йўқламани ўтказдим. Бир пайт Эрдошова ҳузуримга кириб, кеча тайёрланган омихта ем таркибида ҳаддан зиёд туз мавжудлигини айтди. Кейин шошилинч равишда комиссия тузилиб, қуйидагилар аниқланди: О. Ғайбиевнинг оғзаки кўрсатмаси асосида икки кун бадалида тонг ғира-ширасида корхонага 3 та КамАЗда салкам 30 тонна туз келтирилиб, омихта емга аралаштириб юборилади. У ва шериклари мўмайгина 54 минг сўмни (ҳисобланг: бир килограмм туз нархи — 3 тийин, шунча миқдордаги омихта ем баҳоси эса 17 тийиндан 25 тийингача) тезроқ жиғилдонларига ҳазм қилишни ўйлайдилар-у, оқибати ҳақида қайғурмайдилар. Ваҳоланки, бундай озуқани еган қўй бола ташлайди, чўчқа эса тил тортмай ўлади!»

(Убайдулло Зувайдуллаевнинг хатидан).

Ўшанда янги директорнинг иш бошлаганига ҳали бир ой ҳам бўлмаганди. Имонини пулга сотганларнинг қинғирликлари уни ҳушёр торттиради. Кейинроқ камомад, яъни жиноятнинг қўланса бўйини туйганда эса ҳуши нақ бошидан учаёзди.

ТАСДИҚ. Дастлаб тайёр маҳсулотлар омбори (мудир Шавкат Турсунов — бош муҳандис Олим Ғайбиев акасининг ўғли) текширилганда 1-нав 298 қоп (ҳар қайсиси 50 килограммдан), 2-нав 41 қоп (70 килограммдан), жами 17,8 тонна ун ортиқча чиқди. Бир сменада шунча хом ашё бесабаб ушлаб турилишининг боиси нимада? Ҳамма бало ҳар куни қанча миқдорда ун ишлаб чиқарилгани ҳақидаги маълумот қайд этиладиган 116-рақамли дафтарда экан. У. Зувайдуллаев корхонага келгунга қадар ушбу журнал кунига эмас, балки ҳар ой охирида тўлдирилган. Натижада бир сменада ўртача 100 тонна ун чиқарилган бўлса, унинг 10 тоннаси ўша тундаёқ гумдон қилинаверган. Камомад ўрни эса ой адоғида тўлдирилган. Айтайлик, элеватордан 4 минг тонна буғдой олинди. Одатда бундан 3,5 минг тонна ун тайёрланади. Аммо устаси фаранглар бухгалтерия ҳужжатига «3,5 минг тонна буғдой» ва «3 минг тонна ун» деб ёзиб қўяверадилар. Шундай қилинганда сих ҳам, кабоб ҳам куймайди.

Ўша 17,8 тонна ортиқча ун ҳам аслида ўмаришга мўлжалланганди. Афсус, 116-рақамли дафтарни юритиш ишончли қўлларга ўтгани, дарвозадан рухсатномасиз маҳсулот олиб чиқиб кетишга барҳам берилгани «операция»ни барбод қилди.

Омихта ем тайёрлаш цехи омбори (мудир Жума Султонов — Ғайбиев почвасининг акаси) ҳам элакдан ўтказилганда давлат мулкини талон-торож қилиш ҳоллари мавжудлиги исботланди. Бу ерда 3 та вагондаги маккажўхори дони даромадга киритилмаган эди.

Ана шу камчиликлару нуқсонлар ҳақида республика Дон маҳсулотлари вазирлигига ёзма маълумотнома юборилди. У ердан Иброҳим Ёқубов раҳбарлигида қилни қирқ ёрадиган тафтишчилар келиб, бирлашма фаолиятини қайтадан текширдилар. Дастлабки далиллар ҳолва экан. Якунда 1988 йилнинг 6 июнидан 1991 йилнинг 23 мартига қадар 26 турдаги 87.1 минг сўмлик дон маҳсулотлари, шунингдек, 3.304,8 тонна буғдой ўзлаштирилганлиги маълум бўлди. Вазир вазифасини бажарувчи Б. Жалиловнинг 1991 йил 27 августдаги 168-сонли буйруғига биноан айбдорлардан икки киши — бош муҳандис О. Ғайбиев ва бош бухгалтер К. Соколова эгаллаб турган лавозимларидан озод қилиндилар. Бу ҳужжатнинг бир банди янги директор Зувайдуллаевга ҳам тегишли бўлиб, унинг зиммасига омбор мудирлари Б. Тўхтаев, Т. Ҳакимов, Ж. Султонов ва Ш. Турсуновни мансабларидан бўшатиш, 5 сентябргача тафтиш материалларини тергов органларига топшириш ҳамда камомад ўрнини қоплаш чораларини кўриш вазифаси юклатилган эди. У буйруқни бажарди. Шундан кейин...

ИЗОҲ. (Убайдулло Зувайдуллаевнинг хатидан): «Мен ишга келгунга қадар бирлашмада рўй берган талон-торожликлар очилаётган кезларда халқ депутатлари шаҳар кенгашининг собиқ раиси А. Очилов мени бир неча марта ҳузурига чақириб, камчиликларни яширишимни, О. Ғайбиев, Ш. Турсунов, Ж. Султонов ва Б. Тўхтаевларни ҳимоя қилишимни талаб этди. Мен кўнмадим. Шундан кейин раис мендан ўч олиш мақсадида турли ҳийлаларни ўйлаб топди: туҳматлар уюштирилди, тазйиқлар ишга солинди... Лекин нафақат шаҳар, ҳатто вилоят ички ишлар бошқармаси ходимлари ҳам меҳнат фаолиятимдан пичоққа илинадиган нуқсон топишолмади. Шундай бўлса-да, асаббузарликлар оқибатида қон босимим ошиб кетди. 1992 йилнинг 3 мартидан 21 мартигача даволандим. Шу даврда, худди томдан тараша тушгандай, Самарқанд ҳудудий дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Бурҳоновнинг иккита буйруғи чиқибди. Биринчисида (1992 йил 6 март, 47-сон) менга аризамсиз меҳнат таътили берилган бўлса, охиргисида (16 март, 53-сон) «У. Зувайдуллаев эгаллаб турган лавозимидан бўшатилсин» дейилади. Мен гўё комбинатда «меҳнат интизомининг қўпол равишда бузилишига ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари тақчиллиги шароитида унинг нест-нобуд қилинишига йўл қўйган» эмишман.

Маълум бўлишича, А. Очиловнинг «одами» — жиноятчилар шериги, собиқ омбор мудири Жума Султонов вилоят ички ишлар бошқармасига менинг устимдан шикоят ёзибди. Мазкур хатда келтирилган исботи йўқ далиллар асосида эса бошқарма вилоят ҳокими ва Самарқанд ҳудудий дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори номларига ёзма тақдимнома киритибди...

Шундай қилиб, мен шу йилнинг 16 мартидан буён емаган сомсага пул тўлаб, ишсиз юрибман. Бир нарсага ҳамон тушунолмайман: қандай айбларим бор эканки, бу жазога лойиқ деб топилдим? Комбинатда уюшган ўғирлик тўдасини фош қилганим учунми? Ёки бозор иқтисодиёти шароитида ун ишлаб чиқариш ҳажмини бир йилда 25 минг 790 тоннадан 38 минг 40 тоннага етказганим боисми? Хўш, вилоят ички ишлар бошқармаси тақдимномасида ёзилганидек, «маҳсулотларни сақлаш ва тарқатишда қўпол хатоларга йўл қўйган» эканман, нимага менинг устимдан жиноий иш қўзғатишмади? Аксинча, уларнинг қўлида Ўзбекистон дон маҳсулотлари вазирлиги тафтиш комиссиясининг ҳужжатлари бўла туриб, О. Ғайбиев бошлиқ ҳақиқий жиноятчилар тўдаси иши бир неча ойдан бери ниҳоясига етказилмаяпти. Комбинатда рўй берган талон-торожликларнинг илдизи аслида Каттақўрғон шаҳар кенгашининг собиқ раиси А. Очилов ва вилоят ички ишлар бошқармаси ходимлари — қонунни ҳимоя қилувчиларнинг (1991 йилгача бирлашмада ўтказилган қатор тафтишларда аниқланган камчиликлар ҳам худди шулар томонидан ёпиб келинган) ариғидан сув ичмаяптимикин? Қолаверса, Самарқанд ҳудудий дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Бурҳонов тармоқнинг олий раҳбари — вазирнинг буйруғисиз, халқ депутатлари Каттақўрғон шаҳар кенгашининг ёзма розилигисиз мени (ахир камина шаҳар кенгаши ноиби, шу кенгаш раёсати аъзоси) ишдан бўшатганлиги қайси қуюшқонга сиғади?»

Комбинатда асабни эговлайдиган текшир-текширлар ҳамон давом этмоқда. Ички ишлар бошқармаси ходимлари қандай қилиб бўлмасин Убайдулло Зувайдуллаевга аталган тазйиқ сиртмоғини қўлдан чиқаришни хоҳламаётганга ўхшайдилар. Меҳнаткаш, кимнинг кимлигини аллақачон ажратиб олган жамоа аҳли эса бутунлай бошқача фикрда.

ДАЛИЛ:

«Биз айни кунларда раҳбарсиз ишлаяпмиз. Сабаби, халқ депутатлари вилоят кенгашининг раиси П. М. Абдураҳмоновнинг (ҳозир вилоят ҳокими) тавсиясига кўра Ўзбекистон дон маҳсулотлари вазири буйруғи билан бош директор этиб тайинланган У. Зувайдуллаев меҳнат таътили пайтидалигида (бунинг устига даволанаётган эди) ноҳақ ишдан бўшатилди. Ваҳоланки, у тадбиркор, меҳнат аҳлига қайишувчи, камчиликларга муросасиз раҳбар сифатида комбинатни оёққа турғазиш, бозор муносабатларига ўтиш шароитида биз, ишчи-хизматчиларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш борасида хайрли ишларни амалга ошираётган эди. Мана энди ишимиздан баракаю бирлашмамиздан файз қочди.

Ҳурматли бош муҳаррир! «Халқ сўзи» рўзномасида ҳамиша ҳақ сўз айтиб келинаяпти. Шунинг учун бутун умидимиз Сиздан: У. Зувайдуллаевнинг иши қонуний йўл билан ижобий ҳал этилиши, яъни ўз вазифасига қайта тикланишига ёрдам беришингизни сўраймиз.

И. КЕНЖАЕВ, И. ОЧИЛОВ, Қ. МИРЗАЕВ, М. ГАДОЕВ ва бошқалар. (Жами 156 имзо)».

**Икром ЎТБОСАРОВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбири.**

АХБОРОТНИ «ФАКС» ҚОҒОЗГА ТУШИРАДИ

● «ТОШКЕНТ» биржаси кўргазма залида Япониянинг «Канон» фирмаси корхоналарида тайёрланган маҳсулотлар нусхаси намойиш этилаяпти.

КЎРГАЗМАГА ўндан зиёд турдаги фотоаппаратлар, нусха кўпайтириш ва ахборотларни тўғридан-тўғри қоғозга ёзиб олувчи факс ускуналари қўйилган. Мақсад Ўзбекистоннинг ички бозорида бу маҳсулотларга бўлган талабни ўрганиш, уларни етказиб бериш бўйича шартномалар тузишдир.

БАКАЛАВР КИМ?

● БЕРДАХ номидаги Қорақалпоғистон давлат университетида фан бакалаври унвонини жорий этиш режалаштирилаяпти.

АГАР режа амалга ошадиган бўлса, университетда сабоқ олишнинг тўрт йиллик тизими жорий этилади. Янги унвон тўла курсларни битирганларга насиб этади. Ҳозирча бу режа, холос. Уни амалга оширишга дорилфунуннинг моддий-техник, молиявий қудрати етадими ёки йўқми, вақт кўрсатади. Бу ҳақда талаба ва муаллимларнинг университет ректори К. Утениёзов билан яқинда бўлган учрашувида гап бўлди.

ОМОН-ЭСОН ЕРГА ҚЎНДИК

10 июнь куни Сариосиёдан Тошкентга йўловчилар кўп бўлди. Аммо самолёт битта. Бунинг устига 27 ўринли эди. Узоқ мулоҳазалардан сўнг аэропорт раҳбарияти ва учувчилар ишни йўловчилар фойдасига ҳал қилишди: йўловчилар 2 кишилик ўринларга 3 тадан бўлиб ўтиришди, учувчилар хонасига ҳам 2 йўловчини олишди, юкхона ҳам трамвай вагонига ўхшаб қолди. Самолёт салонида ҳам оёқ босадиган жой қолмади. Бундай айтганда, самолёт белгиланганидан 2 баробар кўп юк олди. Шунинг учун унинг ҳавога кўтарилиши қийин бўлди. Ё бизга шундай бўлиб туюлди. Эсон-омон ердан оёғимиз узилгандан сўнг кўнглимиз жойига тушди. Аммо қисқа вақт ўтгандан кейин энг хушчақчақ одамларнинг ҳам нафаси ичига тушиб кетди. Самолётимиз адирда кетаётган автобусдай учмоқда эди.

Ёнимда қути ўчиб ўтирган одам — профессор Эргаш Рўзиматов: «Бундай бўлишини билганимда Тошкентга пиёда борар эдим», — деб зорланади.

Биз гўё кун бўйи учдик.

Самолётнинг ғилдираги Тошкент аэропорти йўлагига теккандан сўнг йўловчилар енгил нафас ола бошладилар. Чунки ҳамманинг кўз олдида мўъжиза содир бўлган, самолёт эсон-омон ерга қўнган эди-да.

Т. РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХАЛҚ СЎЗИ
●
НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖЎРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Карим БАҲРИЕВ, Эсиргап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй. Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди 24.00.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12